

Dekadni bilten stanja vodne bilance kmetijskih tal v Sloveniji od 11. do 20. septembra 2016

Povzetek

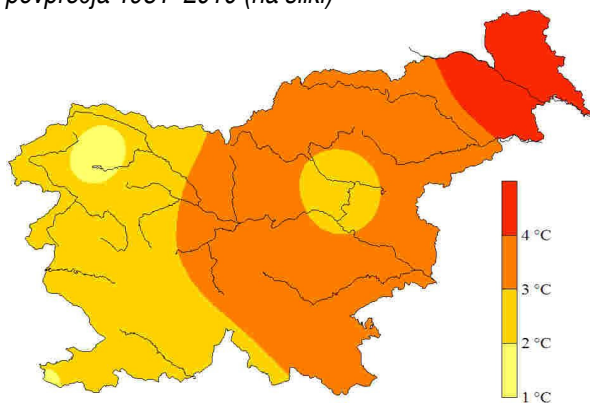
Obilne padavine v sredini dekadne so dobro namočile kmetijska tla v zahodnem delu Slovenije, zlasti na Primorskem, kjer so bila pred tem že močno izsušena. Na srečo padavine niso bile dolgotrajne, kar je bilo ugodno za trgatev, ki se na Primorskem preveša h koncu. V Posavju in Podravju se je trgatav pričela ob koncu dekadne. Dobro namočena so kmetijska tla tudi v večjem delu osrednje Slovenije. Severovzhod pa je ostal skoraj suh, kar je bilo ugodno za spravilo pridelkov, a hkrati neugodno za jesenske posevke, še predvsem za oljno ogrščico.

METEOROLOŠKE RAZMERE

Nadpovprečno toplo vreme se je iz prve zavleklo tudi v drugo dekadno septembra. Vse do sredine dekadne so se najvišje temperature zraka v večjem delu države dvigale nad 27 °C, na Primorskem tudi nad 30 °C. Po prehodu vremenske fronte sredi dekadne pa je vreme le dobilo malo bolj jesenski pridih. Zjutraj se je po nižinah že začela pojavljati megla, padavine so bile bolj pogoste, dnevne temperature zraka pa so se v zadnjih dneh dekadne dvigale le še malo nad 20 °C, kar je še vedno nekoliko več kot običajno. Dekadne povprečne temperature zraka so bile tako kot v prvi dekadi septembra visoko nad dolgoletnim povprečjem, med 2 in 3 °C v zahodni Sloveniji, med 3 in 4 °C v delu osrednje in vzhodne Slovenije, v Prekmurju pa je bilo kar za več kot 4 °C topleje kot običajno tak čas. Padavine so se poleg fronte sredi dekadne pojavljale večinoma v obliki lokalnih ploh, ki so bile vsakodnevna stalnica predvsem v drugi polovici dekadne. Največ padavin so prejeli na zahodu Slovenije, na Goriškem okrog 100 mm (kar je 20 % več od dolgoletnega povprečja). Na skrajnem severovzhodu pa je medtem padlo le 10% običajnih vrednosti padavin (manj kot 5 mm). Sončnega vremena je bilo v drugi dekadi septembra največ na vzhodu države. V delu Štajerske in v Prekmurju je sonce sijalo več kot 65 ur, kar je za okrog 10 % več kot običajno. V preostalem delu države pa so zabeležili podpovprečno število ur sončnega obsevanja. V delu Gorenjske, Primorske in Dolenjske je bilo sončnih ur manj kot 50, kar je le med 60 in 70 % običajnih vrednosti.

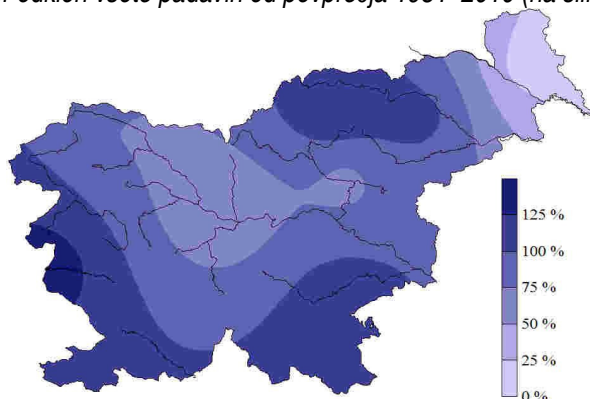
Dekadne povprečne temperature zraka, absolutne maksimalne in minimalne dnevne temperature zraka (T, °C) in odklon dekadne povprečne temperature zraka od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Tpovp	Tmax	Tmin
Bilje	19,8	32,7	12,8
Portorož let.	20,0	32,1	14,0
Ljubljana	19,3	29,5	13,3
Novo mesto	18,6	29,1	12,4
Celje	17,7	29,3	9,5
Maribor let.	18,9	29,5	11,6
Murska Sobota	19,6	30,4	11,8
Rateče	14,6	25,6	7,6
Slovenj Gradec	17,0	29,3	9,5



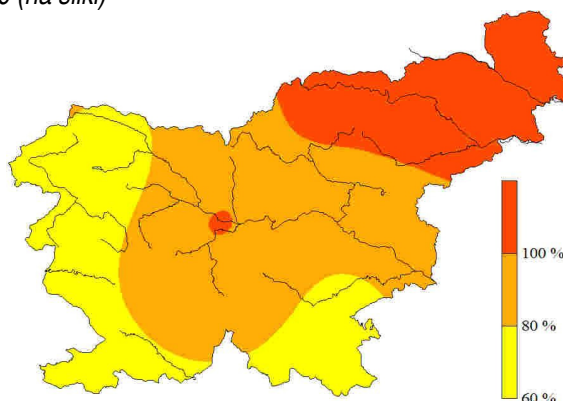
Dekadne vsote padavin (RR, v mm), število suhih in deževnih dni ter odklon vsote padavin od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	RR	suhi	deževni
Bilje	97,3	4	6
Portorož let.	43,5	7	3
Ljubljana	28,6	5	5
Novo mesto	57,5	5	5
Celje	31,5	6	4
Maribor let.	42,7	7	3
Murska Sobota	3,6	7	3
Rateče	48,5	5	5
Slovenj Gradec	58,7	4	6



Dekadne vsote ur sončnega obsevanja (ure), maksimalna dnevna vsota ur sončnega obsevanja ter odklon dekadne vsote od povprečja 1981–2010 (na sliki)

Postaja	Sončno obsevanje	Max
Bilje	47,0	10,4
Portorož let.	54,2	10,7
Ljubljana	58,6	10,6
Novo mesto	45,1	9,4
Celje	55,2	9,9
Maribor let.	65,2	10,3
Murska Sobota	69,6	9,5
Rateče	51,9	10,0
Slovenj Gradec	58,3	8,8



TEMPERATURA TAL

Povprečna temperatura tal v globini 5 cm se je gibala med 20 in 22 °C, v globini 10 cm so bila tla v povprečju za nekaj desetink stopinje toplejša. V primerjavi s povprečjem so bila tla na vzhodu in severovzhodu države za skoraj 5 °C toplejša, drugod so bila odstopanja nekoliko manjša, na Primorskem le za dobre 2 °C. Najvišje temperature tal v globini 5 cm so se na Primorskem povzpele nekoliko nad 30 °C, na Dolenjskem in na severovzhodu nekoliko nad 28 °C, drugod so bile med 23 in 25 °C. Tla so se ob dežju ohladila na 16 do 17 °C oziroma do okoli 15 °C na Goriškem.

Dekadna povprečna temperatura tal, odklon od povprečja 2001–2010 ter absolutna maksimalna in minimalna temperatura tal v globini 5 in 10 cm (Tt, °C)

Postaja	5 cm				10 cm			
	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax	Ttpovp	Odklon	Ttmin	Ttmax
Bilje	22,1	2,4	15,4	30,6	22,2	2,4	16,9	27,4
Portorož let.	21,5	2,0	16,2	30,0	22,2	2,1	17,5	27,7
Ljubljana	21,0	3,7	17,3	24,9	21,2	3,6	18,4	23,4
Novo mesto	21,2	4,0	16,7	28,5	21,2	3,6	17,7	24,6
Celje	20,3	3,9	16,4	23,4	20,2	3,5	17,4	22,0
Maribor let.	21,4	4,6	17,0	26,7	21,3	4,3	17,7	23,8
Murska Sobota	21,5	4,9	16,2	28,5	21,4	4,7	17,4	25,4
Slovenj Gradec	*	*	*	*	*	*	*	*

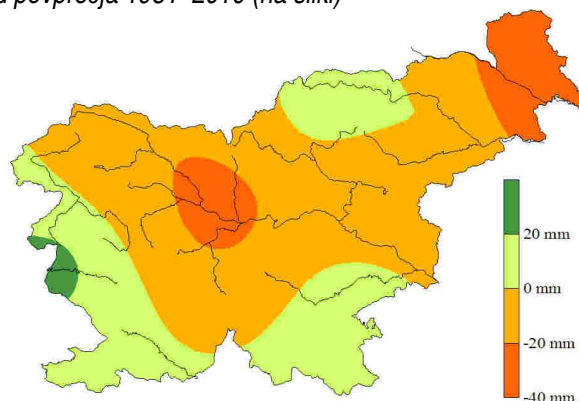
* manjkajoči podatki

VODNA BILANCA IN IZHLAPEVANJE

V drugi dekadi septembra je bila vodna bilanca po Sloveniji, z izjemo Prekmurja, pozitivna. Na Goriškem, kjer so v tej dekadi zabeležili največ padavin, so namerili tudi največji vodni presežek, kar 70 mm (30 mm več kot običajno). V večjem delu preostale Slovenije so se presežki vrteli med 5 in 35 mm. Na skrajnem severovzhodu pa so, kot posledica majhne količine padavin in visokih temperatur za ta čas, zabeležili vodni primanjkljaj, ki je bil 26 mm.

Dekadne vsote meteorološke vodne bilance (VB, mm), evapotranspiracije (ET₀, mm), število dni z ET₀ > 5 mm/dan ter odklon dekadne meteorološke vodne bilance od povprečja 1981–2010 (na sliki)

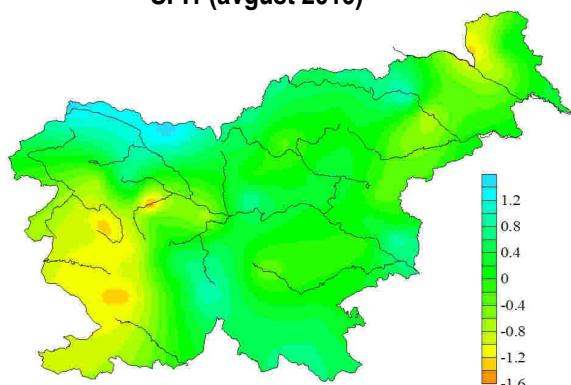
Postaja	VB	ET ₀	ET ₀ > 5 mm
Bilje	70,8	26,5	0
Portorož let.	12,8	30,7	0
Ljubljana	4,3	24,3	0
Novo mesto	34,7	22,8	0
Celje	7,7	23,8	0
Maribor let.	15,0	27,7	0
Murska Sobota	-26,5	30,1	0
Rateče	28,5	20,0	0
Slovenj Gradec	39,5	19,2	0



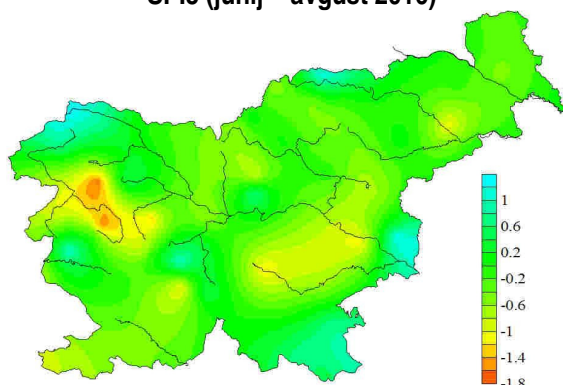
STANDARDIZIRAN PADAVINSKI INDEKS

SPI (standardiziran padavinski indeks) predstavlja mero, kaj določena količina padavin skozi izbrano časovno obdobje pomeni glede na normalno oz. pričakovano količino padavin za to obdobje.

SPI1 (avgust 2016)



SPI3 (junij – avgust 2016)



SPI	opis	barvna skala	verjetnost pojava
2,0 in več	Ekstremno mokro	Temno Modra	2,3 %
1,5 do 1,99	Zelo mokro	Svetlo Modra	4,4 %
1,0 do 1,49	Zmerno mokro	Sivo Modra	9,2 %
-0,99 do 0,99	Normalno	Zelena	68,2 %
-1,49 do -1,0	Zmerno suho	Rumena	9,2 %
-1,99 do -1,5	Zelo suho	Oranžna	4,4 %
-2,0 in manj	Ekstremno suho	Rdeča	2,3 %

STANJE RASTLIN

V zahodni Sloveniji so padavine v sredini druge dekade obilno namočile kmetijska tla, še posebno na Goriškem in na Krasu. Na obalnem območju, kjer so sušne razmere ogrožale pridelek oljk, se je založenost tal z vodo izboljšala predvsem v površinskem sloju tal, do globine 30 cm. Vodna zaloga v površinskem sloju tal je bila ob koncu dekade obilna tudi v osrednji in severni Sloveniji ter v večjem delu Štajerske, medtem ko na severovzhodu države kmetijska tla še naprej ostajajo precej izsušena. Z obale smo vse poletje poročali o sušnih razmerah, o čemer je pričal tudi kumulativni primanjkljaj vode za vegetacijsko obdobje. Ob koncu druge dekade septembra je presešel 400 mm (v primerljivem času leta 2015 je bil 580 mm). Padavine sredi druge dekade septembra primanjkljaja niso bistveno popravile, ta še vedno ostaja na ravni blizu zmernih sušnih razmer in je tudi precej večji od običajnega poletnega primanjkljaja na tem območju. V osrednji Sloveniji se je po dežju kumulativna vodna bilanca skoraj uravnotežila, presežek presega le okoli 20 mm in je glede na dolgoletno obdobje 1961-2015, prav tako na ravni zmerno sušnih razmer in tudi večji od običajnega v tem času.

Na severovzhodu države pa se je primanjkljaj povečal na okoli 200 mm, kar je več od običajnega primanjkljaja v tem času. Ta je že presešel zmerno sušne razmere. Na severovzhodu so bile razmere vso dekada zelo dobre za dozorevanje koruze, ob suhih tleh je potekalo spravilo koruze, ki je večinoma že prešla v polno dozorelost. Njivske površine se bodo kmalu sprostile in pričela se bo priprava tal za jesensko setev. V primorskem vinorodnem območju se je trgatav prevesila v drugo polovico, na trsih so še pozne sorte, večinoma tudi še refošk za teran na Krasu. V drugih vinorodnih deželah so nekoliko nižje temperature upočasnile dozorevanje grozdja, a se je trgatav začela tudi v Posavju in na Dolenjskem, ob koncu dekade tudi v podravskem vinorodnem območju.

PETDNEVNA PROGNOZA VREMENA izdana dne 23. 9. 2016

SLOVENIJA	Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek	Torek
Vreme/Pojavi					
Megla/Nevihte					
Pojavi					
Tmax [°C]	21	22	22	22	21
Tmin [°C]	7	10	9	10	11
Veter					
Hitrost vetra [km/h]	0	0	0	0	0

Verjetnostna 10 dnevna modelska napoved vremena je dostopna na:
<http://meteo.arso.gov.si/met/sl/app/webmet/>
pod povezavami *Vreme podrobneje / Modelska napoved / Verjetnostna napoved - 10 dni*